

SPED 1100 Introduksjon til spesialpedagogikk

Sensorveiledning til eksamen 06.12 2018

SPED 1100 *Introduksjon til spesialpedagogikk* undervises første semester i bachelorprogrammet i spesialpedagogikk. SPED 1100 er studentenes aller første møte med faget spesialpedagogikk. Emnet ble undervist for første gang høsten 2017.

Studenter som følger bachelorprogrammet ved ISP, tar SPED 1100 parallelt med UVEXFAC og EXPHIL03. SPED 1100 tas også som enkelttemne eller del av en emnegruppe av studenter som følger andre programmer enn programmet i spesialpedagogikk.

Innholdet i SPED 1100 er delvis hentet fra «gamle» *SPED 1001 Spesialpedagogikk: Funksjonshemming og lærevansker* og dels fra «gamle» *SPED 1002: Funksjonshemming normalitet og avvik*. Eksamensoppgavene på SPED 1100 gjenspeiler dette: Oppgavsettet er todelt. Oppgave 1 dreier seg om ulike former for funksjonshemming og lærevansker, oppgave 2 om stoff relatert til funksjonshemming, normalitet og avvik.

Oppgavetekst bokmål:

Svar på både oppgave 1 og 2 (1a eller 1b og 2a eller 2b)

Oppgave 1

Svar på en av disse to oppgavene (enten oppgave 1a eller 1b)

1 a Gjør rede for hva som forstås med atferdsproblemer.

1 b Gjør rede for hva som forstås med lese- og skrivevansker.

Oppgave 2

Svar på en av disse to oppgavene (enten oppgave 2a eller 2b)

2 a Gjør rede for den sosiale modellen av funksjonshemming.

Drøft deretter om funksjonshemming dreier seg om funksjonshemmende omgivelser eller funksjonshemmet person.

2 b Gjør rede for og drøft individ versus samfunn som spesialpedagogisk dilemma.

Oppgavene teller like mye, men det er ikke noe krav om at de skal være like lange.

Oppgave 1 inviterer hovedsakelig til redegjøring.

Pensum til oppgave 1a er først og fremst kapittel 4 *Atferdsproblemer og sosial kompetanse blant barn og unge* i Rygvold og Ogden red. (2017) og kapittel 22 *Arbeid med barn og unge som er eller har vært utsatt for omsorgssvikt, mishandling og*

overgrep i Grøholt m. fl. (2015). Det har vært avholdt tre forelesninger (totalt 6 timer) under tittelen *psykososiale vansker*. Vi må derfor forvente at det bare er de aller beste kandidatene som skiller mellom begreper som *atferdsproblemer* og *psykososiale vansker*.

Pensum til oppgave 1b er kapittel 2 *Lese og skrivevansker* i Rygvold og Ogden red. (2017) og artikkelen *Barn som strever med språk og leseferdigheter. Hvilke tiltak virker* av Hagen, Melbye-Lervåg og Lervåg (2014). Det har vært avholdt en forelesning (totalt 2 timer) under tittelen *Spesifikke lærevansker og språkvansker*.

Gode besvarelser på oppgave 1 redegjør for kjennetegn (hva består vansken i, hvordan arter den seg), mulige årsaker og /eller risikofaktorer (forklaringer) og litt om spesialpedagogiske utfordringer. Oppgaven(e) spør ikke om drøfting, men toppkarakter forutsetter likevel forsøk på drøfting.

Oppgave 2 inviterer til mer drøfting enn oppgave 1. Pensum til oppgave 2 er mer integrert og mindre oppdelt i ulike områder enn pensum til oppgave 1. Forelesningene er heller ikke så avgrenset i forhold til hverandre. Både 2a og 2b åpner for refleksjon og ulike løsningsmåter.

Kapittel 1 og 2 i Tøssebro (2010) *Hva er funksjonshemming* dekker oppgave 2a. På side 16 i Befring (2016) finner vi overskriften *Funksjonshemming og funksjonsdiskriminering*. Kapittel 3 i Morken (2012) er også relevante for 2a.

På side 149 i kapittel 7 *Spenningsforhold* i Morken (2012) er overskriften *Individ og samfunn*. Forholdet mellom individ og samfunn er også et gjennomgående tema i Tøssebro (2010).

Oppgave 2 etterspør ikke faktakunnskap, men begynnende forståelse, refleksjon og kritisk tenkning.